

půdu (§ 36 a násl. příděl. zák. při nedílu), jednak dopouští, ba přímo ukládá Státnímu pozemkovému úřadu, by v přídělové listině stanovil vhodná omezení práva přidělcova (§ 23 příděl. zák.), k čemuž všemu srovnati dlužno i předpisy zákona úvěrového, a že tedy nelze povolovati exekuci, která by byla na odpor těmto přípustným omezením přidělcova práva, jež Státní pozemkový úřad v budoucí přídělové listině stanoviti může.

Čís. 6522.

Pozemková reforma.

Podmínkou exekuce podle §u 20 (3) náhr. zák. jest pouze, by výpověď byla v právní moci, by výpovědní lhůta uplynula a by Státní pozemkový úřad učinil exekuční návrh. Nevyhledává se najmě, by Státní pozemkový úřad splatil nebo složil přejímací cenu zároveň s převzetím nemovitostí, aniž by současně s převzetím nemovitostí (lesní kultury) byl zjištěn i jejich stav rozhodný pro ocenění.

Ustanovení třetího odstavce §u 575 c. ř. s. neplatí při výpovědi ze zabavených nemovitostí, aniž lze tu obdobně užíti §§ 90, 91 a 133 ex. ř.

Uvádí-li výpověď ze zabraného majetku knihovní vložku, týká se všech parcel, jež v čase výpovědi byly pojaty do oné vložky, nevztahuje se na parcely později připsané a neztrácí účinku ohledně parcel, později odepsaných, předpokládajíc, že ohledně nich trvá svazek zabranosti. Vystoupí-li parcela po výpovědi ze záboru, jest tím pro dlužníka založen opoziční nárok (§ 35 ex. ř.), který jest uplatňovati nikoliv žalobou, nýbrž žádostí, o níž se rozhodne v řízení nesporném. Na vystoupení ze záboru lze vzíti zřetel hned při povolení exekuce, jest-li soudci známo a jest-li naprosto jisté; lze je prokázati třebas až v rekursu.

Osvobození od kolků podle §u 83 náhr. zák. vztahuje se na obě strany.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1926, R I 1071/26.)

Soud první stolice povolil Státnímu pozemkovému úřadu exekuci vyklizením zabraných nemovitostí a přiznal mu ideální kolky 56 Kč. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil a uvedl k bodu 6 a 7 stížnosti v důvodech: Ad 6. Nebylo nikterak třeba, by první soudce vyzýval vymáhající stranu, by předložila listinné osvědčení, že nemovitosti jsou vlastnictví exekuta. Obdoba §u 133 ex. ř. nebo §§ 90 a 91 ex. ř. jest tu nemístna, nejdeť tu o obdobnou vnucenou dražbu, ani o vklad do knih pozemkových; exekut ani nepopírá, že na velkostatku V. hospodaří a že jest jeho knihovním vlastníkem. Ad 7. Osvobozen jest od kolků a poplatků pouze Státní pozemkový úřad a nikoliv exekut, proto první soudce právem mu přiřkl ideální kolky 56 Kč.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu vlastníka pouze potud, že změnou usnesení nižších soudů zamítl návrh Státního pozemkového úřadu na prisouzení ideálních kolků. V otázkách, jež tu přicházejí v úvahu, uvedl v

d ů v o d e c h:

Domnělé předčasnosti exekuce tu není. Stěžovatel uznává, že nikde není stanoveno, že s převzetím nemovitosti musí Státní pozemkový úřad zároveň také splatiti nebo složiti přejímací cenu, ale myslí přece, že tuto vzájemnou závislost obojího plnění dovoditi sluší i pro obor pozemkové reformy ze všeobecné povahy smluv synallagmatických. Ale v tom mu přisvědčiti nelze, neboť předně nejde tu o smlouvu, nýbrž o převzetí nucené, jež vlastník musí trpěti jako povinnost mu zákonem samým uloženou, a pak tu je stranou stát, jenž vždy je předavatelí dostatečnou zárukou za cenu přejímací. Netřeba však ani těchto všeobecných úvah, nýbrž stačí odkázati na přísné předpisy zákona, dle nichž cenu přejímací má Státní pozemkový úřad složiti tak, že má po právní moci rozvrhového usnesení hotově zaplatiti pohledávky na přejímací cenu k hotovému zaplacení poukázané (§ 60 náhr. zák.), kdežto jistiny ostatních pohledávek zapíše se do náhradové knihy (§§ 60, 29 téhož zák.) a hypoteka vlastníku připadající může býti dle vůle Státního pozemkového úřadu buď hotově vyplacena nebo též do náhradové knihy zapsána (§§ 59, 61 náhr. zák.). Než stěžovatel upíatňuje ještě, že bez současného zjištění hodnoty přejímaných nemovitostí neb aspoň stavu, v jakém jsou, nebude později cena jejich moci býti správně vyšetřena, v čemž spatřuje pro sebe nebezpečí zkrácení, neboť provedením exekuce bude prý znemožněno bezpečné stanovení nynějšího stavu lesních kultur, a dovozuje, že nemůže rozhodovati veřejný zájem, jaký má Státní pozemkový úřad na převzetí, nýbrž že musí dbáno býti rovnosti stran, a že hospodářské a lesně technické zájmy vyžadují, by exekuce nyní připouštěna nebyla. Na to především jest odvěti, že tyto zájmy nemá hájiti exekut, neboť bráti k nim zřetel bylo nejvýše věcí zákonodárce, jenž zajisté vše uvážil, avšak žádné podmínky sem spadající nepředepsal. Podmínkou provedení exekuce jest podle předpisu §u 20 (3) náhr. zák. pouze, by výpověď byla v právní moci, by výpovědní lhůta byla uplynulá a by Státní pozemkový úřad učinil exekuční návrh. Z toho však stěžovatel nic nepopírá a tak námitka brojí proti výslovnému znění zákona. Leč nejvyšší soud nechce odkazovati stěžovatele pouze na znění zákona, nýbrž má za to, že dlužno v úvahu vzíti i ducha jeho a skutečný stav věci, zdali provedení exekuce při tom všem vyhovuje spravedlnosti, neboť nelze zneuznati, že námitka, že třeba zjistiťi současně s převzetím nemovitostí i jich stav pro ocenění rozhodný, má pro sebe zdání jisté oprávněnosti. Avšak tu především zdůrazniti sluší, že nejde o pozemky a kultury zemědělské, jež ovšem včasné musí býti každého roku sklizeny, a kde by se tedy v jistých případech vzhledem k předpisu §u 11 třetí odstavec prov. vl. nař. ze dne 21. ledna 1921, čís. 53 sb. z. a n. mohlo jednati o zjištění stavu úrody v čase exekuce ještě na stojato na pozemcích se nalézající a později v čase operací oceňovacích již třeba vůbec in natura neexistující, nýbrž že jde o půdu a k u l t u r y l e s n í, takže by šlo jen o to, zda Státní pozemkový úřad po převzetí těchto lesů obmýšlí ve stavu jejich provéstí nějaké změny, a to ještě před provedením operací oceňovacích. Ale něco takového stěžovatel sám mu ne-

přičítá, nevyslovuje obavu, že se Státní pozemkový úřad zabývá úmyslem lesy vyrubávati, že tu jsou průtahy, takovýto úmysl osvědčující a řečenou obavu tedy ospravedlňující a jaké. Ale, i kdyby snad Státní pozemkový úřad na to zařízen byl a mohl to podniknouti, je jisto, že by před započítím takových prací napřed provedl operace oceňovací, neboť jistě je si vědom své povinnosti a zodpovědnosti jako úřad a ne učiní ničeho, co by se nesnášelo s veřejnou důvěrou v jeho loyaltitu jako úřadu. Zákonodárce pak právě v důvěře této nepodmínil exekuci ničím jiným než oněmi shora uvedenými předpoklady, a projednávaný případ nezavdává příčiny, by se předpoklady ty nějakým výkladem rozmnožovaly.

Další námitka vrcholí v tom, že prý podle očividné obdoby §u 575 c. ř. s. pozbyla výpověď platnosti, když do 14 dnů po uplynutí výpovědní lhůty, jež nastalo 1. dubna 1925, tedy do 15. dubna 1925, Státní pozemkový úřad nepodal návrhu na exekuční vyklizení a odevzdání, pokud se týče, že se Státní pozemkový úřad nároku z výpovědi zřekl, když exekuta v té lhůtě nevyzval k předání nemovitostí. Ale obdoba §u 575 c. ř. s. je právě naopak očividně vyloučena, protože případy jsou naprosto nepodobné, ježto výpověď a převzetí zabraných nemovitostí je něčím zcela jiným než výpověď z nájmu nebo pachtu. Kdyby Státní pozemkový úřad měl ztrácti exekuční titul, když hned v prvních 14 dnech nepožádá za exekuci, nedošel by k žádným koncům, protože se to při množství práce vůbec nedá dělati, by se přejímání provádělo tak dočvilně, naopak výpověď musí býti tak říkajíc v zásobě, by tu byla, až na nemovitost dojde. Také o vzdání se nemůže býti řeči, neboť nečinnost není náznakem takového úmyslu, neřku-li tak nutkavým, jakého konkludentní prohlášení vůle dle §u 863 obč. zák. vyžaduje, nehledíc ani k tomu, že Státní pozemkový úřad nemá nikde v zákoně přiznáno právo, nároků státu se vzdát, nýbrž může nejvýše ze záboru propouštěti (§§ 7 a 11 záb. zák. a § 20 přiděl. zák.), nebo vyloučiti (§ 3 lit. a) téhož zák.), což se však neděje mlčením a nečinností, nýbrž jen výslovným prohlášením.

Námitka, že seznam parcel, jež mají býti předány, jest neúplný a nesrovnává se s nynějším knihovním stavem, jest rovněž bezpodstatná. Co se týče neúplnosti, že by některé vypověděné parcely nebyly v seznamu uvedeny, zejména též, že končí čárkou a ne bodem, takže snad má následovati ještě pokračování, to by byla chyba leda pro Státní pozemkový úřad, že nevede exekuci na vše, nač může, ale není tím zkrácen stěžovatel. Co však se týče nynějšího knihovního stavu, dlužno poukázati především na to, že výpověď nejmenuje parcely, nýbrž knihovní vložky, a že tedy vypověděny jsou všechny parcely, jež se v čas podané výpovědi v té které vložce nalézaly, a tedy by stěžovatel mohl jen vytýkati, kdyby nyní exekuční návrh žádal exekuci také ještě na jiné parcely, než v čase podání výpovědi v té které vložce zapsané. Toho však nevytýká, nýbrž žádá, by se postupovalo podle nynějšího knihovního stavu, ale tato žádost se nesnáší s právem, neboť, byly-li některé parcely připsány po podání výpovědi do té vložky, tedy se výpověď na ně

tím ještě nevztáhla a není pro ně exekučního titulu, a, pokud naopak jde o pozdější odepsání, tím výpověď na odepsané parcely neztratila účinku a je pro ně i nadále exekuční titul, předpokládajíc, že ohledně nich trvá svazek zabranosti. A tu ovšem tvrdí stěžovatel, že nastaly změny vyloučením ze záboru podle Šu 3 písm. a) záb. zák. a ponecháním podle Šu 20 příd. zák., z nichž prý však jen některé jsou do seznamu parcel k exekučnímu návrhu připojeného pojaty. Ale vystoupí-li parcela po výpovědi ze záboru, zakládá to pro exekuta opoziční nárok (§ 35 ex. ř.), který v řízení agrárně-reformním uplatňovati sluší ovšem ne sice žalobou a sporem, nýbrž pouhou žádostí, o níž se rozhodne v řízení nesporném (rozh. čís. 4829 sb. n. s.). Arci právě proto, že jde o řízení nesporné (a ne exekuční, kde by to možno nebylo, arg. § 3 a 55 druhý odstavec ex. ř.), není vyloučeno, by se hned při povolení exekuce nevzal na takové vystoupení ze záboru zřetel, když je soudci známo a je naprosto jisté (§ 2 čís. 6 nesp. říz.), takže, kdyby to exekut třeba v rekursu originálním vyhotovením příslušného rozhodnutí Státního pozemkového úřadu prokázal, bylo by na to lze vzít zřetel, ježto v řízení nesporném novoty jsou i v rekursu přípustny (§ 10 nesp. říz.), avšak když exekut tak neučinil, ba vůbec ani údanlivého rozhodnutí necituje ani parcel, kterých se to týče, neudává, takže ani pro nějaké šetření není podkladu, nezbývá, než aby na uplatňování takového opozičního nároku poukázán byl.

Když stěžovatel sám praví, že nepopírá, že je vlastníkem nemovitostí, o které jde v exekučním návrhu, netvrdí, že nebyly vypovězeny, bylo by zcela zbytečno, by prvý soudce před povolením exekuce byl si vyžadoval výtahy ze zemských desk, aby přezkoumal seznam návrhu připojený. Vždy může jíti jen o konkrétní výtky a ty všechny posud selhaly. Obdoba §§ 90, 91 a 133 ex. ř. je zcela nemístná a zbytečná.

Stěžovatel má pravdu, že podle Šu 83 náhr. zák. vztahuje se osvobození od kolků na obě strany, a bylo tedy v tomto bodě stížnosti vyhověti.

Čís. 6523.

Právní účinnost veřejné obchodní společnosti nastává toliko vzhledem k osobám třetím teprve zápisem do obchodního rejstříku (započetím obchodů), povinnosti a práva mezi společníky vznikají dnem, kdy nabyla společenská smlouva účinnosti.

Žaloba o zrušení společenské smlouvy není určovací žalobou ve smyslu §u 228 c. ř. s.

Měli-li podle společenské smlouvy všichni veřejní společníci věnovati veškeré síly a schopnosti společnému provozování živnosti a společnému obchodování, jest důvodem ke zrušení společenské smlouvy, postoupil-li jeden z více společníků druhému veškerá práva a nároky